

Umeå kommun  
Detaljplanering  
90184 Umeå

## **Yttrande över utställt förslag till detaljplan för del av fastigheterna Idun 1 och 4 m.fl. inom centrala stan i Umeå kommun Västerbottens län; diariennr PLA 12-18**

### **Sammanfattning och yrkande**

Såväl Folkets Husbyggnaden Idun 4, som det angränsande biblioteket Idun 1, har i den fördjupade översiktsplanen för Umeås centrum utpekats som särskilt värdefulla byggnader. Angränsande Vasaplan värderas av kommunen som värdefullt stadsparti/plats.

Den tänkta exploateringen av fastigheterna, enligt det framlagda förslaget till detaljplan för del av fastigheterna Idun 1 och 4, kommer att påtagligt skada kulturmiljön. Föreningen för Byggnadskultur i Umeå, nedan kallad föreningen, hemställer därför att förslaget till detaljplan ej måtte antas.

### **Skäl**

#### Entrédelen

I detaljplaneförslaget poängteras att citat: " Folkets Hus är med sin tidiga 1980-tals arkitektur en stor och karaktärsfull byggnad på norra sidan av Vasaplan. Byggnaden har tre höga våningar och därutöver ett väl synligt scenhus. Både läget och arkitekturen gör tillbyggnader känsliga i stadsbilden ".

Genom den planerade tillbyggnaden kommer betydligt mer än hälften av den ursprungliga fasaden att försvinna/ döljas, vilket innebär att byggnaden kommer att förlora sin ursprungliga karaktär. Genom entrédelens höjd (4 våningar) kommer denna att dominera genom de uppglasade fasaderna och därmed kraftigt förminska den nuvarande byggnadens arkitektoniska uttryck. I praktiken är den tilltänkta entrébyggnaden mer att betrakta som en ny separat byggnad även om den byggnadstekniskt är en tillbyggnad.

I planbeskrivningen framhävs att "entrébyggnadens volym innebär ett kraftfullt tillägg till bebyggelsen vid Vasaplan". Föreningen anser att detta tillägg är så kraftfullt att det

snarare förtar än förstärker identiteten av Folkets Husbyggnaden i stadsbilden. Genom den föreslagna utbyggnaden sker en förskjutning mot en konformistisk anpassning till, en för tidsandan, rådande arkitektonisk stil; det viktiga är enligt planförfattarna, som de uttrycker det i samrådsredogörelsen, att skapa "ett avtryck av samtida arkitektur". Folkets Hus-byggnadens särdrag förvanskas härigenom drastiskt oaktat att det är en byggnad som kommunen själv har utpekat som särskilt värdefull.

### Gränden

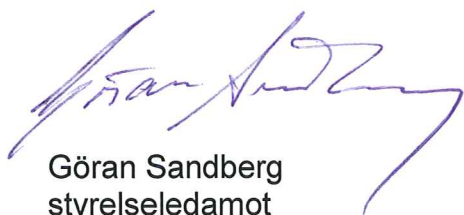
Den planerade utbyggnaden av Folkets hus västfasad mot gränden, som innebär att hela västfasaden övertäcks/döljs på en sträcka om 47 meter, orsakar också en påtaglig skada på den nuvarande byggnadens arkitektoniska uttryck. Den redan idag trånga gränden mellan Folkets Hus och Biblioteket kommer genom denna utbyggnad att upplevas närmast som en tunnel; i och med att tillbyggnaden sträcker sig ut över gränden. En gränd utan fri sikt mot skyn innebär uppenbart en avsevärd begränsning i synfältet.

### Vasaplan (torgplatsen)

Den planerade utbyggnaden av entrédelen får till följd att torgytan, som sommartid nyttjas som uteservering, minskar påtagligt. Samtidigt ingår i planerna en utökning av antalet cykelplatser till minimum 200, vilket ytterligare kommer att inkräkta på den fria torgytan.

Till detta ska läggas att allmän mark intill södra gränsen till Idun 4 tas i anspråk. Sammantaget kommer ovanstående ingrepp att få till följd, att denna del av kv. Idun ändrar karaktär från samlingsplats till enbart ett kommunikationstråk, vilket föreningen anser kommer att medföra en påtaglig försämring för det offentliga gatulivet/bilden och därmed en levande stad.

Föreningen för Byggnadskultur i Umeå  
c/o Podiet Skattekonserter KB  
Magasinsgatan 7, 3 tr  
9023 27 Umeå



Göran Sandberg  
styrelseledamot



Göran Öberg  
styrelseledamot